

IZHAJA VSAKO SOBOTO

Hrvatsko vprašanje

V bližnjih dneh bo izdana spomenica, ki bo podrobno orisala stanje v našem Kočevskem otoku, in to na podlagi točno provenjenih poročil. Že sedaj pa poudarjamo, da smo z delom šele prišli in da ne želimo najti na svojem potu za razčiščenje teh neznosnih razmer nikakih ovir v osebah raznih naših »studi« nacionalnih politikov. Kdorkoli bo tudi v bodoče višje cenil nemško-kočevske volilne kroglice kot pa čast in ugled svojega lastnega naroda, ta si naj zapomni, da bo ostala njegova borba za kočevski mandat brezuspešna.

I. C.

vsakega upoštevanja znanja in moralnosti. Ona bo zahtevala, da se postavi na vsko mesto samo človek, sposoben in pošten. Kadar bo to doseženo, takrat ne bo nihče spraševal, ali je kdo Srb ali Hrvat, ker bo videl vsak v predstavnikih državne oblasti človeka in patriota, ki postopa pošteno in nesebično napram vsem brez razlike na njih vero in plemo.

Zaključujemo torej: Poštena in sposobna uprava in dobronamerna jugoslovenska politika, bosta rešili velik del »hrvatskega problema« (kot tudi vse druge naše probleme). Tisto pa, kar bo ostalo od njega nerešeno, to ne bo več »hrvatski problem«, temveč problem vseh tistih, ki so prepojeni z mržnjo in ki ne marajo niti Jugoslavije niti bratske ljubzni njenih plemen.

Kulturbund na Kočevskem

»Enaka mera za vse« je sicer lepo do nekega geslo, ki ga je pa v vsakem življenju le malokdo deležen. Enaka mera za vse je v vsakdanjem življenju lahko strup, ki zaustavi zdrav razvoj, je lahko greh, ki vpije po zasluženj kazni. Vse to velja za one činitele tako na nemški, kakor tudi na naši strani, ki so dovolili in ustanovili krajevne skupine Kulturbunda na Kočevskem.

Ta iz Vojvodine — po načelu »Enaka mera za vse« k nam preneša organizacija je v Dravski banovini stalen povod za nepotreben trenje med nemškim in jugoslovenskim življenjem, je rastlinica, ki le še zastruplja vsled gospodarskih težav že itak dovolj težko ozračje.

Kulturbund je v Vojvodini morda res kulturna organizacija, ki na eni strani jači tvorno moč nemškega življa, na drugi strani pa ne zavira zdravega razvoja gospodarskih, socialnih, kulturnih in če hočete tudi verskih razmer. Delovanje te organizacije tam najbrž ne moti onega zdravega ravnotežja, ki je in mora biti zaželeno med državnim narodom in narodno manjšino. Nemec v Vojvodini je viden mirnega in urejenega življenja v upravni ednici, ki ni bila nemška do 1918. leta in ni nemška danes. Nemec v Vojvodini je ustvaril sam svoje obrambne organizacije in jih tudi vzdržuje sam z običujevanja vredno požrtvovalnostjo in žilavostjo. Obrambne naprave vojvodinskih Nemcev so imele in imajo najbrž tudi danes defenziven značaj, kajti nastale so v okolju, katero je popolnoma omogočilo vsako ofenzivno delovanje. In če pomislimo še, da je Nemec v Vojvodini priden, varčen kmet, ki z upravičenim ponosom koraka v čelni vrsti naprednih kmetovalcev, je približno naznačeno okolje, iz katerega so presadili v našo banovino t. z. kulturno cvetko iz vsenemškega vrtička.

Je ta iz Vojvodine presajena cvetka tudi v naši banovini kulturna organizacija? Odgovor ni težak. Kajti najbolj značilna poteza je ta, da vpliva pomirjevalno. Ali vrše to funkcijo tudi skupine Kulturbunda recimo na Kočevskem? Ne, one imajo baš nasproten učinek tako na Nemce, kakor tudi na Slovence. Prinašajo netivo, ki bi utegnilo povzročiti na-

stanek, odnosno nadaljevanje borbe iz one dobe, ki je bila zaključena z nastankom kraljevine Jugoslavije.

Drugo vprašanje je, če podružnice Kulturbunda v resnici krepe tvorno moč nemškega življa na Kočevskem. Ne. Kajti naprava, ki na obeh straneh vžiga komaj pomirjene strasti, je in bo stalna ovira vsakega res produktivnega dela. Delo zahteva telesno in duševno zbranost, od strasti razpaljeni ljudje pa niso dovolj zbrani in mirni, taki ljudje mislijo samo na boj in seveda na zmago, kateri naj sledi zaslužen kaznovanje nasprotnika.

Ker podružnice Kulturbunda na Kočevskem ne vplivajo pomirjevalno, marveč budijo strasti, njih delovanje ne služi in ne more služiti ravno na Kočevskem tako potrebnemu razvoju na gospodarskem, socialnem, kulturnem in verskem polju. Ni nobena tajnost, da so gospodarske razmere nosilke vseh res zdravih socialnih, kulturnih in verskih naprav. Jasno pa bo za vsakega treznega opazovalca delovanje edine Kulturbunda, da to delovanje ne prinaša članom nobenih kulturnih dobrin. Mi, ki imamo priložnost opazovati delo kulturbuncev, z mirno vestjo lahko trdimo, da od tega delovanja nemški življenj na Kočevskem ne bo imel nobene gospodarske koristi, kajti kjer se zbira preproste ljudi — kmetstvo mladino sredi košnje k petju in rajanju, tam je senik kmeta še koncem meseca julija prazen, trava se pa suši po nepokošenih rebrih.

ZANIMIVA POLEMKA

Med »Jutrom« in »Slovincem« se je razvila živahna polemika, ki je postala toliko bolj zanimiva, ko je tudi »Glas naroda« tu in tam nekoliko pritrkal. Polemika se je razvila predvsem zaradi dogodkov v Stari cerkvi, ki jih je povzročila prenapetost nemškega kočevskega življa. Zanimivo je, kaj so vse iznašali z ene in z druge strani. Mi se v to polemiko ne maramo vmešavati, opozarjamo pa svoje čitatele na št. 1. »Pohoda« letošnjega leta, ko smo točno osvetlili delovanje bivšega ministra Puelja.

Politični pregled

Združena opozicija

Medtem se formira še druga stranka, nje- no jedro naj bi tvorili bivša Hrvatska seljačka stranka, Davidovičevi demokrati in Srbski zemljoradniki Joce Jovanovića. Dočim eni zatrjujejo, da se te skupine nikoli ne bodo mogle združiti na enotnem programu v enotni stranki, zagotavljajo drugi, da je v slučaju in za dobo potrebe združenje vseh teh elementov v enotno stranko gotova stvar in da tudi program ne bo delal pri tem združenju bistvenih težko. Značilno je, da so zemljoradniki in Davidovičevi demokrati pričeli prirepati skupne shode. Medtem pa delujejo za združeno opozicijo tudi dr. Dragoljub Jovanović, ki je usmerjen radikalno socialno in agrarno. On si pridobiva med srbskimi kmeti vedno večje zaupanje in izgleda, da bo zavzel v tej novo se snujoči koaliciji eno najodločilnejših mest. Jasno je, da se skuša forsirati dvostrankarski sistem, toda dr. Jovanović v to ne veruje in v neki izjavi pravi, da se mu zdi verjetnejše, da bomo imeli prej ali slej enostrankarski sistem in to v smeri kmečko socialne ideologije, prilagojene našim geografskim, gospodarskim in nacionalnim prilikam.

Še več novih strank?

Tudi Boža Maksimović, ki mu je vlada prisodila pri volitvah premalo števil glasov, da bi mogel v skupščino, in Srbski snujeta baje vsak svojo stranko. Računata predvsem na mlajše radikalne pristaje in bo njihova akcija bistveno oslabilala akcijo Radikalne za- jednice.

Stališče klerikalcev.

Gotovo je bilo klerikalcem, oziroma njih prvkom zelo težko, ko so odločevali o tem, če naj svojo SLS z njenimi slovenskimi tradicijami enostavno vtope v novo radikalno stranko z jugoslovenskim programom. Iz vrst klerikalcev se čujejo opazke, da je to napravil pravzaprav dr. Korošec sam brez predhodne odobritve širšega kroga klerikalnih veljakov. Naj bo kakorkoli, nova stranka je gotovo dejstvo, s katerim se bo velik del klerikalne mase gotovo sprijaznil. Ostali si bodo poiskali svoje zatočišče v kaki drugi formaciji.

Čim je bila imenovana nova vlada, se je takoj pričelo ugibati, kdo bo novi slovenski ban. Sedaj je poteklo že precej časa in se ni izvršila še nobena važnejša personalna sprememba v Sloveniji, vsled česar postajajo klerikalne množice dokaj nervozne. V zadnjem času se govori, da bo postal dr. Kulo- vec minister novega ministrstva za pošte, ban pa dr. Natlačen, ki je podal že nekako

Najbednejši med bednimi.

To je slovensko radikalno omizje, ki mu preti neizogibna smrt. Ker pa je vodja tega omizja znan kot zelo prožen človek, ni izključeno, da ga bomo že v prihodnjih mesecih videli, kako bo kljub vsem težavam visoko dvigal prapor jugoslovenske radikalne zajednice in s tem tudi formalno prestopil h klerikalcem, če ga bodo oni marali. Kajti nevarno je imeti v svoji sredi človeka, ki je bil vedno vse in nič.

— 0 —

Čim bo znano, kakšno stališče bo zavzela vlada v zadevi novega volilnega zakona ter zakona o združevanju, se bo položaj bistveno razčistil in tedaj bodo gotovo spregovorili mnogi, ki sedaj še čakajo. Mi si želimo samo to, da bi se vsi, ki delujejo bodisi na osnovanju novih, bodisi na oživljenju starih strank zavedali, da imajo pred narodom odgovornost in da s samo čistimi političnimi ukrepi ne bodo dosegli prav ničesar, kar bi imelo za narod in državo trajno vrednost.

Čuvajmo Jugoslavijo!

600 ljudi bo na cesti

Takoj nato, ko so časopisi prinesli žalostno novico, da državne železnice ne bodo več porabljale premoga iz kočevskega rudnika, smo videli postajati rudarje v gruči, pogovarjajoč se o žalostni usodi, ki bo zadela njih in njihove nedolžne družine z ukinitvijo obrata v kočevskem premogovniku.

Med tem je bila vest o ukinitvi premo- govnikova potrjena. Uradništvu so bili dostav- ljeni dekreti o odpustu, delavci rudarji, pa do- bijo odpoved pozneje. Rudnik ostane v obratu do konca meseca oktobra t. l.

Nad 600 ljudi, uradnikov, rudarjev z dru- žinskimi člani bo na mah na cesti, brez za- služka in kruha.

Obratovanje v premogovniku v Kočevju je bilo že dosedaj zelo skromno, saj so ru- darji naredili komaj v 14 dneh po 6 delovnih dni. Zaslužek kvalificiranega rudarja je znašal mesečno ca Din 250—, največ Din 300—. Vsi rudarji so oženjeni in vsak rudar ima po- vprečno po 5 družinskih članov. So pa tudi taki, ki imajo 8 do 13 otrok. Ni čuda, da se je pri tako pičlem zaslužku naselila kaj hitro med rudarje beda, ki razkrajala dušo in telo. Bledih, upadenih obrazov živijo ti revni ljudje skromno in če jim je dovoljeno enkrat na dan kaj zavžiti, so zadovoljni. Toda niti tega se jim ne dovolji več. Odvzema se jim močnejša se tega skromnega životarenja, odvzame se jim močnejša skrbeti za svoje nedolžne otro- ke, brezobzirno se jim vceplja obup v duše. Saj ne prosijo milosti, prosijo in to opravi- čeno, samo dela in zaslužka.

Nastalo je mučno vprašanje: »Kaj storiti, kam sedaj?« Potrkali so na ena in druga vr- ata, toda povsod dobijo enak odgovor: »Težko bo kaj doseči!« Deputacije odhajajo in prihajajo brez upanja, da bo ministrstvo za promet svoj trpk odlok o ukinitvi dobav za državne

železnice preklicalo. Občina Kočevje mesto je dne 8. avgusta 1935 obravnavalo na svoji seji vprašanje ukinitve premogovnika v Ko- čevju, občinski odbor je soglasno sklenil sto- riti vse, da to prepreči. Seji občinskega od- bora je prisostvovalo z največjim zanimanjem in vzornem redu preko 400 rudniških urad- nikov in rudarjev z družinskimi člani, ki z za- upanjem stavljajo svoje nade na občino. Od- poslale so se spomenice gg. ministrom v Beo- grad in drugim na kompetentna mesta. Vršijo se sestanki, vršile se bodo konference, po- svetovanja itd., in morda bo vendar šlo, da se prepreči to težko gorje, ki naj zadene na- šega revnega rudarja in njegovo nedolžno dru- žino.

Kaj vse pride na to nesrečno mesto Ko- čevje! Nesreča za nesrečo, druga podaja drugi roko. Pogorela je pred kratkim tovarna sukna »Tekstilana« in preko 400 delavcev je bilo na cesti. Tovarna »Triglave« dela v zmanjša- nem obratu. Mesto Kočevje samo pa radi jam- stva pri Mestni hranilnici kočevski in Din 21 milijonov, ki jih mora plačati po likvidacij- skem načrtu, ne more več dihati. Obremenitev davkoplačevalca, uradnika in delavca je že tako velika, da večjih bremen več ne prenese, obstoječe pa jedva zmaguje. Saj je splošno znano, da je Kočevje najdražje mesto v Jugo- slaviji.

Sedaj pa pride še ukinitve premogovnika v Kočevju in povečanje kadra brezposelnih za 600 oseb. Kdo naj skrbi za te revne brez- poselne ljudi, ki nimajo kaj dati v usta? Ob- čina! Po zakonu je sicer ona dolžna skrbeti za nje, toda če nima sredstev, kaj potem?

Svetujte nam, povejte nam, kje je izhod iz tega težkega, perečega vprašanja, poma- gajte nam vsi, da složno rešimo, kar se re- šiti da.

Plemenske zastave

(Iz revije »Nar. Odrbana«, piše Hrvat dr. I. B.)

O priliki rojstnega dneva dr. Mačka se ni samo porabilo na tisoče litrov petroleja za prižiganje luči na predvečer tega dneva, mar- več se je dalo tej čisto politični proslavi zu- nanjega izraza tudi s splošnim izobešanjem hrvatskih zastav. To dejstvo nas sili k pre- mišljanju.

Hrvatska zastava je bila nekaj, dokler smo bili pod tujo oblastjo, simbol stremljenja za svobodo hrvatskega plemena izpod ma- žarsko-avstrijskega suženjstva, to zlasti od tre- nutka, ko se je pod vodstvom srbsko-hrvatske koalicije združila s srbsko zastavo. Za takrat- ne čase suženjstva je bilo to složno vibanje teh dveh zastav najbolj možni izraz naših jugoslovenskih stremljenj za svobodo, čeprav to jugoslovenstvo takrat še ni bilo v nas izra- ženo do polne zavesti.

Tedaj je prišlo — kot najlepše uresniče- nje sanj vseh poštenih in plemenitih sinov našega naroda, ki so smotili stvari z nacio- nalnega, ne pa s separatističnega, pa naj bo to verskega ali plemenskega stališča — z na- porom nas vseh, v prvi vrsti pa vsled juna- štva srbske vojske do naše enotne države Jugoslavije, ki je otvarjala neprimerno večje in širše možnosti za koristno nacionalno delo kot je bilo to mogoče preje pod tujo oblastjo. Ta država je dala narodu tudi svojo zastavo kot simbol najboljših možnosti delovanja v prid naroda in države, t. j. kot simbol velike jugoslovenske bodočnosti.

Če stojimo na stališču jugoslovenske drža- ve in bodočnosti njenega naroda, ni dvoma, da morajo imeti stremljenja njenih državni- kov in upraviteljev le ta cilj, da se usmerijo življenjske sile vseh njenih plemen proti edi- nemu pravcu, t. j. proti ustvarjanju ene same jugoslovenske nacionalne zavesti in kulture. To stremljenje ni nemogoče, kajti v vseh naših plemenih prevladuje slovanski element, ki teži že po svoji vsebini k enotnim ciljem. Poleg tega slovanskega elementa pa so še drugi faktorji v naših plemenih, ki so diver- gentni, niso torej v vseh treh plemenih ko- ordinirani, marveč teže vsak v svojo posebno smer. To so posledice stoletnega vpliva tujega gospodstva. Dočim delujejo slovanske, t. j. jugoslovenske sile v smeri spajanja, ujedinje- vanja in soglasja, delujejo te tuje sile s ten- denco, da odvedejo plemo, v katerem se uve- ljavljajo, proč od celokupnosti, proč od na- roda. Vseled tega bi morala obstojati modrost upraviteljev te zemlje, ki morajo zavarovati državo, v njej pa bodočnost jugoslovenskemu narodu, ravno v tem, da ali izločijo do skrajne močnejši te tuje sile ali pa preokrenejo tudi nje v pravec, ki bo koristen našemu narodu.

Vse okolnosti in razmere, v katerih se vedno živimo zlasti radi mladosti svoje drža- ve, vplivajo na obe vrsti teh sil. Če se tu ali tam ena od teh sil pojavlja jače, je to znak, da so razmere za razvoj te sile posebno po- voljne. Če se torej razvijajo jugoslovenska stremljenja, ki vodijo k edinstvu, tičijo v tem dokaz, da so razmere pri nas ugodne, da se vodita dobra uprava in dobra politika. Če pa se razvijajo nasprotno sile, potem je s tem dokazano, da se ne vrši to samo radi onih zunanjih, nam često izrazito sovražnih sil, ki delujejo v prilog divergentnih pravecev, mar- več tudi radi pogrešne in protinacionalnega delovanja naše državne uprave.

Za nacionalne elemente v hrvatskem delu našega jugoslovenskega naroda je prenehala biti hrvatska zastava simbol nacionalnega stremljenja s trenutkom, ko je bila ustvarjena Jugoslavija. To se je moglo in se to more še vedno ugotoviti v vsakem našem mestu, selu in pokrajini. Nacionalni elementi so kot pred-

stavniki nacionalizma začutili, da je zgubila hrvatska zastava svojo eksistenčno pravico, pa so zato dvignili novo, mlado zastavo celo- kupnega jugoslovenskega naroda. Staro, hrvat- sko, so shranili tako, kot je tudi Veliki Kralj shranil na Oplencu slavne zastave srbskih polkov. Obe, hrvatska in srbska zastava, sta izvršili svojo nacionalno dolžnost, razlogi za njih samostalno obstojanje so prenehali.

Toda kaj se dogaja! V trenutku, ko so edini legitimni nosilci te hrvatske plemenske zastave, njeni napredni in nacionalni elemen- ti, ki so jasno gledali na naše nacionalno vprašanje, shranili te zastave, so prišli nega- tivni, nazadnjaški in anacionalni elementi, si uzurpirali hrvatske zastave in začeli z nji- mi razgrajati!

Naš narod se upira temu nazadnjaškemu gledanju in zavajanju, toda ne vedno in ne povsod z enako silo. Je dovolj primerov, ko je ta odpor minimalen in baš pri teh primerih se hočemo nekoliko zadržati.

(Nadaljevanje sledi.)

NAŠIM SOMIŠLJENIKOM!

Narodno obrambno delo je tako obsežno, važno in svojevrstno, da je posebno glasilo potrebno. Dočim gleda dnevno časopisje na vse pojave v prvi vrsti z vidika lastne stran- karske in kulturne usmerjenosti, zanima nas izrazite nacionaliste predvsem tisto višje splošno narodno in vsedrjavno stališče, ki mora ostati nespremenljiva podlaga nadalj- njemu razvoju. Naša podrobna naloga pa je zasledovati in reševati razne narodne, gospo- darske in kulturne probleme, ki tarejo po- edine obsejne kraje.

V dogovoru z ljubljanskimi predstavniki Narodne odbrane, priporočamo vsem svojim odborom in članom, da smatrajo odslej tehnik »Pohoda« za skupno glasilo Narodne odbrane v Dravski banovini in da ga vsestransko pod- pirajo, zlasti, da nabirajo naročnike in skrbijo za dobre dopisnike.

Oblastni odbor NO, Maribor.

Na podlagi gornje okrožnice, razposilja uprava »Pohoda« to številko tudi našim so- mišljenikom v bivši mariborski oblasti, ki »Pohoda« doslej še niso prejeli. Prepri- čani smo, da bomo našli tudi pri teh nacio- nalistih polno razumevanje za naše glasilo. Pri- hodnji številki bomo priložili položnice vsem onim izvodom, ki jih z današnjim dnem na novo razposiljemo. Prosimo cenj, naslovniko, naj nam čimprej nakažejo naročnino, da jim bomo mogli »Pohod« v redno dostavljati.

Uprava.

ČITATELJEM IN NAROČNIKOM:

Zadnje številke »Pohoda« zopet nismo mogli izdati, pač iz razloga, ker je v tiskarni počivalo vse delo. Sedaj so se razmere v tiskarni uredile in bomo »Pohod« mogli zopet v redu dostavljati našim naročnikom.

UPRAVA

Od severne meje

Meja, ki je tu med nami in Avstriji reka Mura, je povsem naravna in jezikovna med našim in nemškim narodom. Vsekakor je bilo treba nacionalistom ob prevratu precej napora, da so narod poučili, da se je sprijaznil z gotovim dejstvom, kajti naravno je, da igra v nacionalni državi glavno vlogo narodno gospodarstvo.

Tukajšnji kmetijski narod, ki je bil rojen in vzgojen v tradicionalnem avstrijskem patriotizmu, je bilo težko privaditi na nove razmere. Vsekakor se je skrbelo, da smo dosegli s pogodbami z Avstrijo precejšnje ugodnosti, posebno z zakonom o medsebojnem prometu v desetkilometerskem pasu. S tem zakonom si je naša stran izdatno opomogla, Avstriji so prihajali kar trumoma in kupovali vse življenjske potrebščine. Pravtako so prihajali kot gostje stalno v naše gostilne in vinotoče. Pri našli so denar. Največji dobiček so seveda imeli trgovci in obrtniki, a posredno in neposredno tudi naš kmet, ki je z lahkoto prodajal živino, svinje, vino, mleko, sir, jajca, sadje in drugo. Od naše strani Avstrija ni imela kaj pomembnega prometa, razen vožnje žita in lesa na avstrijske mline in žage na reki Muri.

V narodnem oziru ti Avstriji v splošnem niso bili nevarni, z naše strani pa so imeli kot gostje popolno svobodo, da so se po svoje zabavali. Vsekakor je bila opažena neka vez med gotovimi vodilnimi nemško avstrijskimi posamezniki in našimi Nemci in nemškomislečimi domačini.

Na te ljudi smo bili nacionalisti stalno pozorni ter smo po potrebi tudi radikalno posegli vmes. Na žalost pa so imeli ti zagrizenci svoje pravne zastopnike (nacionaliste) v Mariboru, ki so se zavzeli za svoje klijente ter nam s tem ovirali ter onemogočali uspehe, ki bi jih mogli in morali doseči.

Drznost teh ljudi je bila že tako daleč, da so za l. 1932. določili nemško silvestrovanje v St. Ilju za Avstrije, tukajšnje Nemce in nemško misleče domačine. Eden od vodilnih prirediteljev je celo izjavil, da na to njih prireditve ne sme noben Slovenec. Ko se je to izvedelo, se je postavil na noge šentiljski Sokol, ki je pozval tudi jarenskega Sokola, da kol, ki je pozval tudi jarenskega Sokola, da kol, ki je skupno preprečili prireditve. Ko so prireditelji to izvedeli, so vse skupaj odpovedali kar sami — lokal je ostal prazen.

Mi smo dali Avstrijem razumeti, da smo si lahko dobri sosedje, da jih kot goste tukaj radi vidimo, ne moremo pa trpeti na naši strani niti najmanjše agitacije ali propagande v prilog nemstvu. Avstrijsko razsodno občinstvo je to naše postopanje odobraval, pa smo si bili zopet dobri prijatelji. Obmejni kraji, posebno središče St. Ilj je postal pravi kmečki trg. Od blizu in daleč so kmetje nosili in vozili svoje pridelke na mejo, posebno sadje. Ta živahnost je trajala do l. 1934., kajti že l. 1933. je avstrijska oblast s l. aprilom omejila dovoljenja svojim državljanom za kupovanje na naši strani, proti koncu l. 1934. pa jih je skoro povsem ustavila. S tem je naše prebivalstvo občutno prizadeto. Z naše strani so obsojali Avstrijo, da se ne drži pogodb, Avstriji pa so odgovarjali, da so njih odredbe le represalije na naše odredbe in izživanje, češ, da je naša vlada ukinila dovoljenje vožiti na avstrijske mline in žage že 15. decembra 1932. Sredi aprila l. 1934. je napravila šentiljska organizacija JNS tozadevno vlogo na naše ministrstvo za trgovino in industrijo. Na obrazložila je potrebo zopetnega dovoljenja za vožnjo na mline in žage, ker je to le mala kompenzacija Avstriji z naše strani. Istočasno se je predstavilo zastopstvo JNS pri upravniku carinarne v Mariboru ter mu obrazložilo za-

devo. Upravnik je odločno in grajalno odbil odposlanstvo, češ, da on ve, da Avstriji skoro nič ne prihajajo v naše kraje, da mi lahko sicer pošiljamo vloge na ministrstvo, da pa pridejo te vloge njemu v roke. On da bo odsvetoval ugodno rešitev in njega izjava bo merodajna — vloga bo zavrnjena.

Po takem nastopu upravnika so se zastopniki podali na obmejni carinski urad s prošnjo za povratek o prometu. Ugotovili so naslednje: Povprečno kupujejo Avstriji v našem St. Ilju dnevno 600 do 700 kg mesa, 500 do 700 kg kruha, 500 kg sadja, 2000 kg moke, 300 jajc, 20 kg masla, 70 litrov vina. Donos denarja iz Avstrije znaša letno 7.000.000 Din. Kompenzacija z naše strani, ako bi bila dovoljena vožnja na njih mline in žage, pa bi znašala bori 10.000 Din. Vloga je bila zavrnjena, kakor nam je že vnaprej napovedal upravnik, čeprav smo o njej obvestili tudi naše poslanke in ministre.

Iz navedenega je razvidno, kako malo razumevanja za gospodarsko pomoč narodu imajo merodajni činitelji, ki se ozirajo na mnenja posameznih uradnikov, ne pa na potrebo celotnega obmejnega prebivalstva. Kaka kratkovidnost je povzročila te ukrepe sledi iz tega, da je bil baje vzrok ustavitve ta, da so našli pri neki kmetici, ki se je vračala iz mlina med vrečami par kilogramov sladkorja. Še nikoli ni prišlo do ustavitve obmejnega meddržavnega trgovskega prometa zaradi tiho-tapstva.

Zadnje odredbe avstrijske vlade proti prometu z Jugoslavijo izvirajo mogoče iz globljih vzrokov, kakor so bile prejšnje v obmejnem pasu. Od naše strani bi morale slediti represalije tudi v obmejnem pasu proti avstrijskim dvolastnikom. Avstrijski dvolastniki so sami imovitejši ljudje in mogočnejši zavodi. Ti nimajo na naši strani kakih navadnih kmetij, temveč najboljše vinograde, ki jim donosajo izvrstne dohodke, kajti vino se v Avstriji zelo dobro plačuje. Tu bi trebalo pozornosti in posebnih odredb, predvsem tolilskih taks, kolikor jih prenese njihov dohodek, pa tudi zabrana uvoza vinogradniških in drugih potrebščin. Če se našega davkoplačevalca pritiska preko njegove gospodarske moči, zakaj se pusti tukaj bogati tuje z našo zemljo ter z muko našega človeka vinčarja. Za takšno vprašanja bi se morali resno pobrigati odgovorni zastopniki naroda. Tega pričakuje naše ljudstvo, ne pa volilnih in strankarskih beganj naroda.

Tako je prav!

Vodstvo ognjegasnih društev v Beogradu je dalo vsem edincem naročilo, naj se gilepi in gasilske institucije poslužujejo pri sklepanju pogodb le naših domačih zavodov. To so: »Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani«, »Croatia«, »Slavija« in »Jugoslavija«. To je vsekakor lep uspeh akcije »Svoji k svojim«, ki mora premeti za tem, da naš denar ne bo uhajal preko mej v žep nemških, italijanskih in madžarskih mogotcev, marveč ostane doma in oplojuje naše narodno gospodarstvo. Narodna Odbrana je doživela v tem primeru popolno razumevanje pri naših gasileh.

NACIONALISTI!

Kupujte in vporabljajte žalne koleke Ciril-Metodove družbe.

Jadransko-pomorska razstava na Ljubljanskem velesejmu

Naša javnost je že poučena, da priredi Oblastni odbor Jadranske straže v Ljubljani od 5. do 16. septembra na našem velesejmu veliko jadransko-pomorsko razstavo, ki obeta biti največja dosedaj v naši državi prirejenih. Obilico razstavnega gradiva dajo radevolje na razpolago zlasti oblasti, muzeji, privatniki itd. iz naših obmorskih krajev. Ker imajo mnogo primerne razstavne gradiva tudi privatniki v naši banovini, poziva Oblastni odbor Jadranske straže najvljudneje vse one, ki so v posesti takega gradiva, da ga pisмено prijavijo vsaj do 24. t. m. Predmeti bodo vsi zavarovani in se za škodo ni bati. Dolžnost nas Slovencev je, da tudi mi pripomoremo k čim popolnejši izvedbi razstave. V poštev

prihaja gradivo, ki je v zvezi z našim morjem in obmorskimi življenjem, zlasti slike morja, zgodovinski predmeti, noše, vezeni-
ne itd.

Jadranska razstava bo obsegala sledeče oddelke: 1. Društvo Jadranska straža; 2. Zgodovina; 3. Geografija; 4. Meteorologija; 5. Jamarstvo; 6. Prirodoslovje; 7. Folklor; 8. Numismatika; 9. Promet (zveze z morjem itd.); 10. Tujski promet; 11. Vojna mornarica; 12. Gospodarstvo (trgovska mornarica, ribištvo, kmetijstvo, obrt in industrija itd.); 13. Razstava morskovodnih rib; 14. Sport; 15. Umetnostna razstava.

Cenjene prijave naj se pošljejo Oblastnemu odboru Jadranske straže v Ljubljani, Tyrševa cesta 1/IV.

35 letnica Vzajemne zavarovalnice

Nedavno je praznovala Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani svojo petintridesetletnico. Ta dogodek je važen iz nacionalnega in gospodarskega vidika ter ne sme iti neopažen mimo nas. Vzajemna zavarovalnica je nacionalna in gospodarska tvorba Slovencev, nastala že v propadli Avstriji v času, ko je obvladoval vse zavarovalstvo tuji, našemu slovenskemu ljudstvu v političnem in gospodarskem oziru skrajno sovražni kapital. Potrebo slovenske zavarovalnice je uvidel naš nepozabni nacionalni delavec dr. Janez Ev. Krek, ki ni odjenjal vse dotlej, dokler ni izpeljal njegove zamisli podjetni in energični sin slovenskega rodu, sedaj že pok. svetnik Vencelj s tem, da je ustanovil Vzajem. zavarovalnico. Zavarovalnica je bila ustanovljena na vzajemni podlagi — to je v obliki, ki razmeram

revnega slovenskega ljudstva najbolj odgovarja in še danes brezdvomno najbolj odgovarja njegovemu mišljenju, da naj zbrana denarna sredstva služijo izključno samo kot jamstvena sredstva za točno in pošteno plačilo škod. Na čelo mladega zavoda je bil poklican Josip Pe-hani, mož izredne pridnosti, marljivosti, predanosti in previdnosti. Še danes vodi z vso nesebičnostjo ta zavod, ki se je v dobi 35 let tako razvil, da posluje danes po vsem ozemlju naše države in je zadovolj sloves, ki sega tudi preko meja naše države. Seveda pa je ostala Vzajemna predvsem domač zavod, saj je pri njej zavarovanih pretežno večina slovenskih posestnikov. Da bi se Vzajemna tudi v prihodnosti razvijala tako, kot je napredovala v preteklosti, to je tudi naša želja.

Franz-Josephova grenčica

Nacionalisti se sprašujejo, kako more biti v skladu s samoslovenskimi in zlasti še z integralno-jugoslovenskim stališčem ljubljanskih slovenskih in »jugo«slovenskih časopisov, da tako navdušeno reklamirajo Franz-Josephovo grenčico? Sicer vemo, da se za denar vse napravi in vse zagovarja, ali ta časopisna podjetja pa vendar niso s svojim premoženjem in financami že tako pri kraju, da bi skrahirala, če jih ne bi rešil prispevek oglasov za Franz-Josephovo vodo! Z druge strani nam poročajo, kako se dela v Zagrebu z domačo Radensko vodo. Tam se te vode sicer mnogo pije in tudi uprava Radenskega kopališča je letos izvedla velikopotezno reklamo za konzum te odlične domače zdravilne vode. Tam konkurenca sicer ni velika, dasi tudi hrvatska Jamnička kiselica zasluži, da se je narod oprime. Ali ti prokleti »Kranjci«, kakor se na splošno titulira vse Slovence, so pri zadnjih volitvah in zlasti še v novi vladi premalo podprli Mačkove politične cilje, zato se je v Zagrebu začela podtalna akcija proti uživanju Radenske in za rabo Jamničke kiselice. Dasi ta neresna ak-

cija ne more povsem uspeti, že iz tega vidimo, da je celo naša mineralna voda prišla na politični indeks, kakor bi sploh na tak indeks moglo priti še marsikaj drugega. Toda ko je to našim vodilnim dnevnikom gotovo znano, izgleda reklama za vodo Franca Jožefa, ki jo najdemo i v naših i v zagrebških i v beograjskih časopisih, kot izredno otročje in absolutno nenacionalno početje, ki mu mora naš konzum napraviti odločen konec. Sicer privoščimo uredništvu Slovenca, Jutra in drugih nacionalnih naših listov, da se odžežajo s Franz-Josephom, naš narod pa bo šel po poti načela »Svoj k svojem« i v pogledu mineralne vode i v pogledu takih časopisnih podjetij, ki bi delala reklamo ali za Boga ali za Hudiča, samo da se zaradi!

S. M.

Majstrovo

(Nadaljevanje.)

Friderik Lepi je l. 1313. od ene stranke bil izvoljen za nemškega kralja, dočim je druga stranka izvolila Ludovika Bavarca. V boju med obema tekmečema je bil Friderik 1322. ujet in se tudi po oprostitvi ni brigal za vladne posle. Vladala sta njegova brata Albreht II. Hromi in Oton. L. 1335. so Habsburžani dobili v svoje roke tudi Koroško in Kranjsko. Še istega leta se je dal Oton na Gosposvetskem polju slovesno ustoličiti.

Po smrti Albrehta II. (1358) je prevzel vladno njegov starejši sin Rudolf IV. (1358-1365). V vojni z oglejskim patrijarhom je l. 1362. dosegel, da mu je patrijarh prepustil v zajem Slovenjgriade. Tako je cela Spodnja Stajerska prišla pod habsburško oblast.

Ce izvzamemo nemške blodnje o narodnosti meji na Lipoglavu so med ljudstvom v Krajini ohranjeni le malenkostni narodopisni in krajevni odlomki. Ljudstvo okoli Poljčan, Slovenske Bistrie itd. naziva svet južno Lipoglavskega gorovja »Krajino«, dočim pravi onostranskim prebivalcem »Krajincani«. Zup-nija Sv. Lovrencia pri Bizelskem nosi uradni naziv Sv. Lovrene v Krajini. V narodopisnem oziru se je pojm Krajina bolj ohranil med Hrvat v Zagorju, svojim sosedom onstran Sotle še danes pravijo Krajince, dočim so Zagrebčani ta naziv preoblikovali v Kranjci in danes imajo Zagrebčani vsakega Slovenca za Kranjca.

Nemci se nikoli niso mogli sprijazniti z dejstvom, da bivajo Slovenci tudi severno Lipoglava. To prirojeno trmo skušajo na vse načine okrepiti z potvorenimi pismenimi razpravami in ustnemi poročili. Pri takih prilikah nas pred svetom grdi in razširjajo med nepoznavalce potvorenja poročila.

Evo nekaj prav debelih primerov. Neki Martens je potoval trikrat iz Nemčije v Benetke in sicer l. 1816., 1818. in 1823. Izdal je nato v Ulmu svojo »Reise nach Venedig«. Potoval je Martens iz Stuttgarta čez Gradec, Ormož v Maribor, od tod je krenil na Gornjo Poljskavo itd. Na Gornji Poljskavi mu je postregla prijazna gostilničarka, ki je svojo nemško narodnost izpričala na ta način, da se je zaničljivo izrazila o Slovenceh itd. Od nje je tudi zvedel, da bivajo od tod naprej Slovenci in le še v trgih in mestih bo naletel na Nemce, ki mu bodo postregli... Andre je nekoliko odlomkov Martensovega dnevnika sprejel v »Hesperus«, in je dodal nekaj opomb o štajerskih Slovenceh. Te opombe podaja tudi Martens, češ, Slovenci stanujejo v južnoiztočnem delu Stajerske, od Ptujja počasi, ali le v malem okrožju, nekoliko kvadratnih milj... Dr. Franc Xaver Klubek se pri opisu Stajerskih prebivalcev v svoji spomenici na nadvojvoda Ivana (Gradec 1860) spominja tudi Slovencev. Na eni strani jih hvali, ker med njimi ni bebecv in se jim povprečno na leto rodi samo šest nezakonskih otrok, takoj na drugi strani jih pa z bog pomankljive izobrazbe stavi na nižji klin državljanske lestvice. Baž iz tega razloga zavzema Nemci vsa odlična mesta in so zbog izobrazbe in sposobnosti v kronovini kakor sploh v državi »das herrschende Volk«. Uvaževanja vredno je la-skavo priznanje, da je Slovenec zanesljiv vojak, zlasti sposoben pešec in topničar.

Zasmehovanje vredno nepoučenost narodopisja odkriva A. A. Schmidl v svoji knjigi »Das Herzogthum Steiermark«. Stuttgart 1834. V njej se dobesedno čita, da bivajo južno od Ptujja »Vendici«. Med Vendi na Stajerskem ugotavlja A. A. Schmidl dva plemena: kranjske Slovence (kranjische Wenden) in Hrvate, ki jih loči črta Radgona—Vurberk—St. Vid—Novacerkov. Vendi so zgovorni, pač pa niso tako dobrosrčni, delavni in čistočeljni kakor Nemci. Po njegovem mnenju so najbolj zaostali Haložani, ki so zavoljo tega predmet dovtipov. Haložana zbadajo s pri-

slovico, da na potu v cerkev lupi jabolke in meče lupine proč, medtem ko jih pobira, čim se vrača domov.

Običaje in druge posebnosti Vendov Schmidl ni opisal in se je izgovarjal na okolnost, da njihovi običaji še niso dovolj raziskovani in poučeni. V pomanjkanju znanja, kdo prebiva zapadno Boča na obronku Pohorja, se je Schmidl pridružil brezimnemu piscu v Gartenlaube, Leipzig 1873.

Naslednji odlomek, ki sem ga črpal iz pravkar navedene revije, sicer ne spada v pričajočo razpravo, vendar ga objavim zaradi originalnega opisa knežjega kamna na Gosposvetskem polju, ker se v tem odlomku v isti meri zrači primitivno narodopisno znanje kakor smo to videli pri Schmidlu. V nestrnu pod maslovom »Das älteste Denkmal constitutioneller Volksrechte«. (Najstarejši spomenik narodnih pravic se čitajo tele najizrazitejše potvorbe.)

Na knežjem kamnu sta vdolbena dva napisa. V naslonjalu »Rudolphus dux«, na severozapadnem oglu kamna pa: »Masueli veri«. Zadnje besedilo je Jarnik, ki po modrovanju brezimnika prisvaja spomenik Slovencev, raztolmačil tudi Slovencev v prid (... da überhaupt das ganze Denkmal den Slaven vindiciren wollte...). kar pomeni: »On ima pravo vero«, dočim je takratni ravnatelj Koroškega zgodovinskega društva M. pl. Moro dokazoval, da je napis iz rimske dobe.

Kdaj se je ceremonija vpeljala brezimnik ni ugotovil, pač pa je prepričan, da se je obred ohranil tudi potem, »ko so bili Slovenci izgnani iz Koroške« (Die Ceremonie hat sich, so alt sie war, lange erhalten, auch nachdem die Slaven wieder vertrieben worden waren). Ernst Zelezni je bil zadnji, ki je sedel na knežjem kamnu po stari navadi (18. marca 1414). Iz tega lahko sklepamo, da je moral zadnji izgnani Slovenec zapustiti Koroško že pred petnajstim stoletjem!

Kakor sem že omenil, je šla po slemenih Lipoglavskega gorovja že v davni preteklosti razmejitvena črta med Celjsko in Ptujsko

marko. Celo Nemci sanjajo o tej meji, toda si jo tolmačijo z drugega vidika. Tako po mnenju Bibliografskega zavoda na Dunaju igra Lipoglav važno vlogo narodnostne meje. »Mairers Reisehandbücher, herausgegeben vom Bibliographischen Institut«, Wien 1910, nam pajasnujejo, da se pri postaji Ponikvi začneja slovenska govornica (... Station Ponigl beginnt das slovenische Sprachgebiet...).

Bivši profesor na graškem vseučilišču dr. Luschin-Ebengreuth je po prevratu s propagandno knjžico »Die Zerreißung der Steiermark, Graz 1921«, vsiljeval potek meje med Avstrijo in Jugoslavijo od Karavank po vitanjskem gorovju čez Boč in Domačko goro; tu jadicuje, da so Nemci s sedanjo mejo izgubili 54.000 Nemcev in 220.000 »deutschfreundliche Slovence«. S trmoglavno obstinacijo pogreva Luschin v tej knjži, kakor radgonski župan Kamnikar v spomenicah na mirovno konferenco, razliko med »Windische« in Slovenci. Slovenci so se naselili po Kranjskem in po poznejši Savinjski marki, severno od njih pa so do Drave živeli »Wendenci«, ki so se potem razširili tudi po srednji Stajerski. Potem pravi, da prebivalce med Dravo in Bočem, Domačko goro itd. Nemci imenujejo »Windische«, sami pa se imenujejo Slovenci za razliko od »Krajncanov« onstran Lipoglava.

Radi že omenjene pokrajinske in domisljene narodnostne meje v istini Lipoglav nikoli ni igral izvesne vloge. Važnejši pomen so nekaj časa pripisovali sosedni vasi Bobovo, ki leži ob železnici prilično 3 km južno v smeri proti Ponikvi. Prav za prav se Lipoglav niti danes ni odrekel svojemu razmejitvenemu položaju, kajti po njegovem hrbtu je potegnjena meja med srezima Konjice in Šmarje pri Jelšah. Severno predora so raztresene hiše katastralne občine Veliki Lipoglav, ki spada pod Loče, srez Konjice, dočim spada sosedni Mali Lipoglav, ki leži na južni strani predora k občini Ponikva, srez Šmarje pri Jelšah. Potemtakem stoji postajica Majstrovo v vasi Mali Lipoglav.

(Se nadaljuje.)

Po naši zemlji

SVARILO

Komaj je pozabljen nesrečni POF, pri katerem resni nacionalisti sploh niso sodelovali, že krožijo druge, seveda strogo zaupne in z zaporednimi številkami opremljene okrožnice, ki jih pošilja neznana roka raznim eksponiranim, v borbah preizkušenim nacionalistom.

Cepprav vemo, da bo članstvo NO tudi pri tej priliki zavrnilo te tako lepo pisane in tajinstveno vabljive pozive, pa vendar opozarjamo članstvo že sedaj na to podtalno akcijo z izjavo, da NO in njeno članstvo ne moreta imeti nobenega stika s takimi že v naprej ponesrečenimi in kompromitiranimi poskusi.

Trbovlje

SE NAŠA DAVČNA PRAKSA

... vendar pa so v našem davčnem okolišču še ljudje, ki se na našo davčno prakso ne morejo pritoževati. Tako imamo n. pr. neko večjo lesno industrijo, katere vodstvo prav dobro izgraja »mrtvi paragraf« in se prerine tudi skozi gosto mrežo davčnih paragrafov in naredb. Kakor izgleda, je ta mreža gosta dovolj za lov malih davčnih ribic, je pa preslaba, da bi zadržal tudi kako večjo ribo. Bilo bi jo torej treba ojačiti, da bi se mogle vjeti tudi take velike ščuke v splošno narodno korist. Ako bi lovci tako divjačino pri lovu takih večjih eksemplarjev pokazali nekoliko več energije, bi se moglo na mah izdatno razbremeniti stotine malih eksistenc preobčutnih davčnih bremen, ne da bi bila državna blagajna prikrajšana za manjšimi dohodki, trboveljskim bolnikom pa bi bila prihranjena pot k zdravnikom v Ljubljano.

Hrastnik

NESRAMNO IZZIVANJE

V nedeljo dne 11. avgusta, ko se je solska mladina vračala z javnega nastopa v Radečah, so pri tukajšnji Steklarni od strani tukajšnjih Švabov ali bolje rečeno renegatov padali izza varnih sten zasramujoči vzkliki in se čulo žvižganje.

Sporočamo tem potom izzivačem okoli steklarne, da so časi napadov na Sokolstvo minuli in da bomo mi Jugoslovenski nacionalisti vsako tako nesramnost kaznovali na način, da bo enkrat za vselej mir pred izzivanjem in nesramnostmi. Poskrbeli bomo, da se bo peščica nemčurjev, ki jim je zadnje čase zopet začel rasti greben, svojega izzivanja zelo, zelo kesala.

Iz Dolenjske

Vsem je znano, da je Dolenjska vedno bila nekam zapostavljena že v prejšnjih časih in tako je še danes. Res je pa tudi, da je tudi v tem zapostavljenem kraju kaj posebnega in tako se je zgodilo nekega lepega dne, da se za nek srez precej visok funkcionar, ne on, temveč njegova žena stepe, menda funkcionarjevo ljubico sredi vasi. Nič ne bi imeli proti bojeviti »Amaconki«, ki je upravičena poseči po skrajnem sredstvu, da si ohrani svojega moža, ki bo še lahko svetnik, če še ni samo za sebe.

Da pa ima ravno ta svetnik precej opravka v raznih zadevah nad drugimi, bi mu svetovali, če hoče, da bode še svetnik, da živi malo bolj dostojno moralno življenje, da ne bo zopet potreba njegovi ženi seči v lase drugi, ki je svetniku bolj privlačna.

Muki.

Maribor

BOLGARSKI VRTNARJI V MARIBORU

25. številka »Pohoda« je prinesla ne posebno okusen članek o bolgarskih vrtnarjih v Mariboru, ki zahteva vsaj malo odgovora. Dopisnik očita »mestni upravi z nacionalnim županom na čelu«, da vzdržuje Bolgare na trgu vključno krizi in bedi našega kmeta. Trdi tudi: »Tu bi vendar ne smelo prevladovati javkanje boljših polovic ter odločevati pri odgovornih možih v teh zadevah.«

Kolikor mi je znano, ne škodujejo Bolgari toliko kmetu, ki privaža na trg po večni krompir, čebulo in zelje, manj pa druge povrtnine; več škode imajo vrtnarji, ki svojih pridelkov ne morejo prodajati za cene, katerih ubogo mestno prebivalstvo

sploh ne zmore, ter branjeve, ki tudi vsled tega ne morejo delati z visokimi dobički.

Pri teh je torej razburjanje, ne pa pri kmetu, za katerega hrbet se dopisnik skriva. Sploh bo treba enkrat razčistiti, kdo je tisti, ki dela vedno nerazpoloženo ter napraviti konec neopravičenim kritikam! Ako lahko Bolgari prodajajo svoje blago po ceni, ko imajo še stroške za prevoz iz Vardina, bodo že morali naši domači vrtnarji poskusiti delati tudi z manjšimi dobički. Konkurenca je vedno dobra. Mestna uprava vrši le svojo dolžnost, ako skrbi za mestno prebivalstvo, katero tvorijo po večini delavski in uradniški sloji, katerim križa tudi ni prizanesla. Čudimo se, da je baš ta uprava, katero dopisnik napada, prepovedala bolgarskim vrtnarjem Glavni trg ter jih potisnila v oddaljeno Strossmayerjevo ulico.

Domžale

Savezna strelska družina v Domžalah priredi v dneh 24. in 25. avgusta t. l. strelsko tekmo, na katero so vabljene vse bratske strelske družine ljubljanskega strelskega okrožja. Tekma prične v soboto, 24. avgusta 1935. ob 15. uri in traja do 19. ure ter v nedeljo, 25. avgusta od 6. ure zjutraj do pol 17. ure popoldne. Objava rezultatov in razdelitev nagrad se vrši na veseličnem prostoru. Program tekmovanja: tarča zmagovalca 200 m, serija 15 strelcev (za posameznike), tarča družinska 200 m, serija 15 strelcev (za ekipo od 5 članov) tarča srnjak 100 m — poljubno 5 strelcev, tarča damska 25 m, malokalibrska, serija 10 strelcev, tarča mladinska 15 m, malokalibrska, serija 10 strelcev. Puške se uporabljajo družinske ter se vsa municija za iste dobi pri blagajni. Z drugimi puškami streljati, razven na tarčo srnjak, absolutno ni in ne bo dovoljeno.

Naš pokret

Središnji odbor Narodne Odbrane v Beogradu je z aktom br. 4404 od 27. julija t. l. na osnovi čl. 8 pravil potrdil novo izvoljene odbore:

KRAJEVNE ORGANIZACIJE NO LJUBLJANA, ŠENTPETER-MOSTE:

Upravni odbor:

Predsednik: Lipnik Janko, dimn. mojster, Ljubljana; podpredsednik: Žitnik Rudolf,

klep, mojster, Ljubljana; tajnik Deleja Zdravko, priv. nameščeneec, Ljubljana; blagajnik: Tumpej Franjo, sod. oficial, Ljubljana; odborniki: Djordjević Franjo, klepar, Moste; Gerbec Franjo, trg. poslovođa, Ljubljana; Kralj Alojzij, zvan. drž. žel., Moste, Petijan Rudolf, drž. vpok, Ljubljana; Tratar Jože, učitelj, Ljubljana.

Nadzorni odbor:

Predsednik: Slana Fran, tajnik banske uprave v p., Ljubljana; delovodja: Šolar Herman, mestni doh. uradnik, Ljubljana; preglednik: Perme Davorin, preglednik fin. kontrole, Moste; Supan Herman, sluga, Moste.

KRAJEVNE ORGANIZACIJE NO JESENICE:

Upravni odbor:

Predsednik: Zvan Andrej, učitelj, Javornik; podpredsednik: Puc Matevž, tov. uslužbenec, Jesenice; tajnik: Svetlin Tone, tov. uslužbenec, Jesenice; blagajnik: Šorli Matej, tov. ključ., Javornik; odborniki: Starič Jože, tov. uslužbenec, Jesenice; Zvan Pavle, kurjač drž. žel., Jesenice.

Nadzorni odbor:

Predsednik: Svetlin Jože, tov. nam., Javornik; delovodja: Šega Boris, tov. gozd., Jesenice; preglednik: Pirc Alojzij, železničar, Hrušica.

KRAJEVNE ORGANIZACIJE NO LAŠKO:

Upravni odbor:

Predsednik: Benko Vekoslav, učitelj; podpredsednik: Gerkman Franc, industrijalet; tajnik: Pleskovič Stanko, davčni kontr.; blagajnik: Ferlež Ivan, žel. uradnik; odborniki: Slavec Ivan, učitelj; M. ph. Učič Vekoslav, lekarnar, vsi iz Laškega.

KRAJEVNE ORGANIZACIJE NO POLJE-VEVČE:

Upravni odbor:

Predsednik: dr. Jenko Andrej, zdravnik, Vevče; podpredsednik: Ferlež Josip, železniški uradnik, Polje; tajnik: Otmar Rehberger, tehn., Polje; blagajnik: ing. Kokalj Zdenko, uradnik zdr. pap. Vevče; odborniki: Hrome Stane, ključ., Vevče; Pogačnik Joško, poštni uradnik, Polje; Schauer Joško, restavratore, Vevče.

Nadzorni odbor:

Predsednik: ing. Reš Herman, urad. zdr. pap., Vevče; delovodja: Groznik Ludvik, žel. urad., Slape, preglednik: Močilnikar Franc, predelavec, Kašelj.

Akcija Narodne Odbrane „Svoji k svojim“!

KUPUJ DOMAČE BLAGO

Šivalni stroji od Din 1600.— naprej. Otroški vozički od Din 200.— naprej. Dvokolesa od Din 950.— naprej. „Sachs“ motorji od Din 6000.— naprej pri

„TRIBUNA“

F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta 4

Ceniki franco! Ceniki franco!

Priporoča se

KOLODVORSKA RESTAVRACIJA LJUBLJANA

GLAVNI KOLODVOR

CIRIL MAJČEN

L. BONAČ sin

Ljubljanska kartonažna tovarna Ljubljana

Tovarna za papir in lepenko KOLIČEVO-DOMŽALE

Centrala: **LJUBLJANA Čopova 16**

Vsakovrstne kartonaže, papir in lepenka

Tovarniške znamke:

Brzobjavke: Bonač sin Ljubljana

za toaletni papir „Sani“ in „Hermes“ za registratorje in mape za korespondenco „Hermes“ in „Redos“

Hubertus MILO

Hubertus mila

in

Perion realni prašek

sta PRISTNA DOMAČA IZDELKA tvornice, ki dela z DOMAČIM KAPITALOM in domačimi delavci in nameščenci.

Kvaliteta teh dveh izdelkov je boljša, ker je njuni izdelavi posvečena največja pažnja.

Kupujte samo res domače izdelke!

„JUGOKREDA“

„MIRNA“

TOVARNA ZA IZDELAVO VSEH VRST BARVASTIH, SUHIH, MASTNIH, OLJNATIH KRED IN PASTEL

Bela kreda za šole

Zastopstvo

„PAPIROS“

Zagreb

Podpirajte

le ona domača podjetja, ki jih priporoča akcija NO

„SVOJI K SVOJIM“!

